

T.C.
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü

HALK EĞİTİMİ MEREKEZLERİ ÖĞRETMEN VE USTA ÖĞRETİCİ ORYANTASYON EĞİTİMİ KURSU

EĞİTİM ÖĞRETİMDE TEMEL KAVRAMLAR

EĞİTİM ÖĞRETİMDE TEMEL KAVRAMLAR

Eğitim

- Kasıtlı kültürlenme süreci olarak da ifade edilen eğitim, bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla kasıtlı olarak istendik davranış değişikliği yaratma sürecidir.
- İnsan
- Yaşantı
- Süreç
- Davranış

EĞİTİM ÖĞRETİMDE TEMEL KAVRAMLAR

Kültür

- **Kültür; toplumu oluşturan insanın öğrendiği bilgi, sanat, gelenek, görenek ve benzeri yetenek, beceri ve alışkanlıkları içine alan karmaşık bir bütündür.**
- Kültür, doğumdan sonra kazanılır ve öğrenilir, nesilden nesile aktarılır. Yani toplumsal bir mirastır.

EĞİTİM ÖĞRETİMDE TEMEL KAVRAMLAR

Hedef

- **Hedef, bireyde bulunmasını istediğimiz, eğitim yolu ile kazandırılabilir nitelikteki istendik özelliklerdir. Hedefler;**
- Uzak Hedefler (Ülkenin politik felsefesi)
- Genel Hedefler (Eğitimin – Okulun genel hedefleri)
- Özel Hedefler (Derse özgü hedefler)
- Hedeflerler yapılandırılırken toplum, birey ve konu alanlarının beklenti, ihtiyaç ve isteklerine göre yapılandırılmalıdır.

EĞİTİM ÖĞRETİMDE TEMEL KAVRAMLAR

Öğrenme

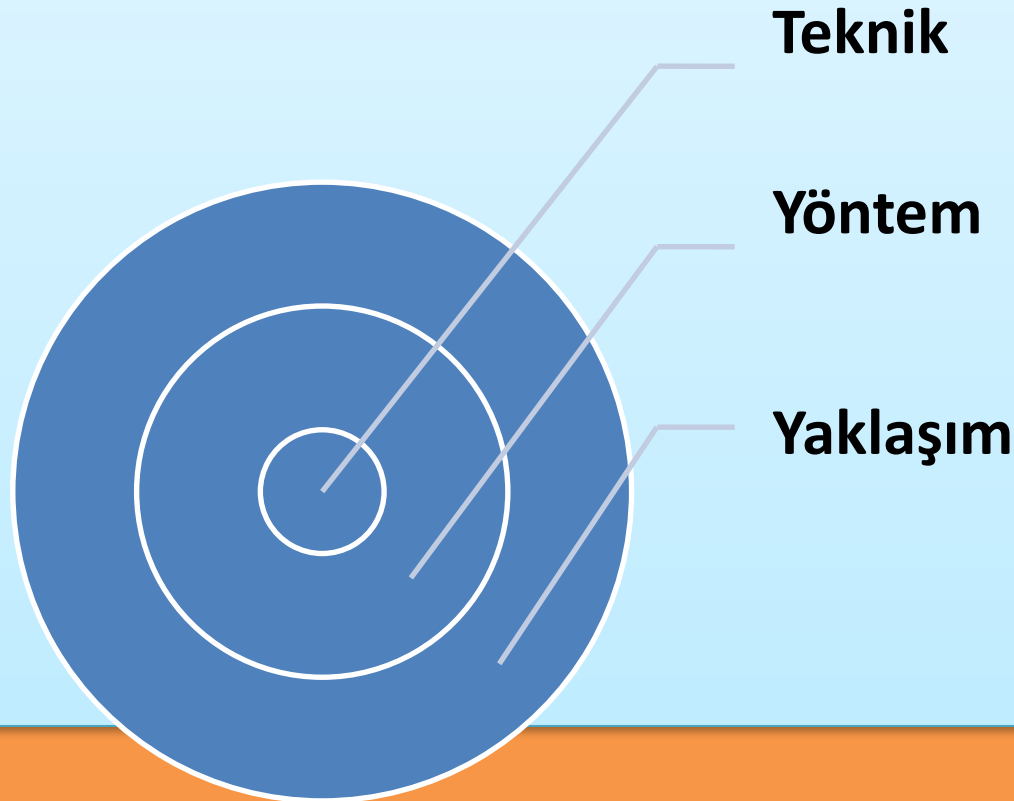
- **Öğrenme;** bireylerin çevreleri ile etkileşimleri sonucunda davranışlarındaki kalıcı değişimdir.
- Öğrenmenin gerçekleşebilmesi için;
- Davranışlarda gözlenebilir bir değişme olması,
- Davranıştaki değişimin nispeten sürekli olması,
- Davranıştaki değişimin yaşantı kazanma sonucunda olması,
- Davranıştaki değişimin yorgunluk, hastalık, ilaç alma vb. gibi etkenlerle geçici bir biçimde meydana gelmemesi,
- Davranıştaki değişimin sadece büyüme sonucunda oluşmaması gerekmektedir.

EĞİTİM ÖĞRETİMDE TEMEL KAVRAMLAR

- **Öğretme**
- Öğretme, herhangi bir öğrenmeyi kılavuzlama veya sağlama faaliyetidir.
Öğretimin amaçları: Bireylere belirlenen bilgi, beceri, davranış ve değerler kazandırabilme.
- Bireylerin ruh, beden, zihin, düşünme, karar verme, karakter, kişilik ve sosyal yeteneklerini geliştirebilme.
- Bireylere öğrenmesini öğretebilme.
- Bireysel ihtiyaçları, sorunları, toplumun isteklerini tanıma ve bu ihtiyaçlara cevap verebilme.
- Bireylerin güdülerini bilinçli bir surette düzenleyerek geliştirebilme.
- Bireylerin yaparak ve yaşayarak iş içinde hayat işlerine hazırlayabilme.
- Okulun eğitim ihtiyaçlarını gerçekleştirebilmek için gerekli olan bütün önlemleri alabilme.

EĞİTİM ÖĞRETİMDE TEMEL KAVRAMLAR

- Öğretim Yaklaşımları (Strateji)
- Öğretim Yöntemleri
- Öğretim Teknikleri

EĞİTİM ÖĞRETİMDE TEMEL KAVRAMLAR

- **YAKLAŞIM (Strateji):** Dersin hedeflerine ulaşmayı sağlayan oldukça genel bir yoldur.
- **YÖNTEM:** Öğrenme ünitesinin hedeflerini gerçekleştirmek amacıyla teknikleri, içeriği, araç-gereç ve kaynakları ilişkili bir biçimde hizmete sunan bir öğretme yoludur.
- **TEKNİK:** Öğretim materyallerini sunmada ve öğretim etkinliklerini yapılandırmada izlenen özel bir yoldur.

EĞİTİM ÖĞRETİMDE TEMEL KAVRAMLAR

- Sunuş Yoluyla Öğretim **Yaklaşımı / strateji**
- Buluş Yoluyla Öğretim **Yaklaşımı / strateji**
- Araştırma Yoluyla Öğretim **Yaklaşımı / strateji**

EĞİTİM ÖĞRETİMDE TEMEL KAVRAMLAR

SUNUŞ YOLUYLA ÖĞRETME YAKLAŞIMI /strateji)

- Bu yaklaşım, okullarda çok yaygın bir şekilde bilginin aktarılması, kavram, ilke ve genellemelerin açıklanmasında kullanılmaktadır.
- Sunuş yoluyla öğretmede bilgilerin düzenlenmiş, sıralanmış olması gerekmektedir.
- Öncelikle genel ilke ve kavramlar verilir, bunu ayrıntılı bilgilerin kazandırılması izler.

EĞİTİM ÖĞRETİMDE TEMEL KAVRAMLAR

- Sunuş yoluyla öğretme, açıklama gerektiren her durumda başarıyla uygulanabilecek bir yaklaşımdır.
- Sunuş yoluyla öğretim öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu tarafından kullanılmaktadır.
- Bu yaklaşıma göre anlamlı öğrenmenin gerçekleşmesi için, verilecek bilgilerin aşamalılık ilişkisine göre sıralanarak öğrenciye sunulması gerekir. Bu ise genelden özele doğru bir sıra izlenerek sağlanır.

EĞİTİM ÖĞRETİMDE TEMEL KAVRAMLAR

- Sunuş yoluyla öğretim yaklaşımında, öğretmen önce temel kavramları, ilkeleri ve olguları öğretir, daha sonra örnekler vererek kavramlar, ilkeler ve olgular arasındaki temel benzerlik ve farklılıkları buldurmaya çalışır.
- Bu yaklaşımın en önemli yönü öğrencilere kısa zamanda çok fazla bilginin kazandırılması ve anlamlı öğrenmenin sağlanmasıdır.
- Öğretmenlere zamandan ekonomi sağlar.
- Bu yaklaşım özellikle öğrenciler için yeni olan kavram ve ilkelerin öğretiminde etkili bir şekilde kullanılabilir.

EĞİTİM ÖĞRETİMDE TEMEL KAVRAMLAR

BULUŞ YOLUYLA ÖĞRETME YAKLAŞIMI / strateji

- Bu yaklaşım, öğrenci etkinliğine dayalı güdüleyici bir öğretme yaklaşımıdır.
- Öğretmen, öğrencinin öğrenme sürecine etkin katılmasını buluş yoluyla öğrenme stratejisini kullanarak sağlayabilir. Burada öğretmenin temel görevi öğrenciyi yönlendirmek ve cevabı buldurmaktır.

EĞİTİM ÖĞRETİMDE TEMEL KAVRAMLAR

- Bu yaklaşımda **öğretim**, öğrencilerin merakını uyandıracak bir problemle başlar.
- Problem, öğrencinin merakını sürekli tutacak ve başarma duygusunu doyuracak derecede olmalıdır.
- Öğrenci keşfetme heyecanını duyabilmelidir. Aslında buradaki keşfetme yeniden bulmadır.
- Öğrenciler daha önceden araştırılmış bir gerçeği kendileri için araştırırlar. Öğrenci, bir problemi çözerken bilim adamı gibi çalışır, ilkeleri ve genellemeleri kendisi bulur. Böylece ilerdeki yaşantısında da bu düşünce tarzını kullanabilir.

EĞİTİM ÖĞRETİMDE TEMEL KAVRAMLAR

ARAŞTIRMA-İNCELEME YOLUYLA ÖĞRETME YAKLAŞIMI

- Bu yaklaşım öğrencilerin araştırma ve inceleme yapmalarına ağırlık veren bir öğretim yaklaşımıdır. Öğretmen bu yaklaşımda yol gösterici, yönlendirici, rehber konumundadır. Böylece, öğrenci araştırma yoluyla bir problemin nasıl çözüleceğini öğrenmiş olur.
- Bu yaklaşım yoluyla öğrenci, sadece belli konularla ilgili problemlerin çözümünü öğrenmekle kalmaz, gelecekte karşılaşacağı problemlerin çözüm yolunu da öğrenir.

EĞİTİM ÖĞRETİMDE TEMEL KAVRAMLAR

(ARAŞTIRMA-İNCELEME YOLUYLA ÖĞRETME)

Bu yaklaşıma göre yapılacak bir araştırma **dört** bölümden oluşur:

- Problemin tanımlanması.
- Denencelerin (hipotez) kurulması
- Verilerin toplanması.
- Verilenlerin analizi ve denencelerin test edilmesi.

EĞİTİM ÖĞRETİMDE TEMEL KAVRAMLAR

ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ

- **Anlatım**
- **Tartışma**
- **Örnek Olay**
- **Gösterip Yaptırma**
- **Problem Çözme**

EĞİTİM ÖĞRETİMDE TEMEL KAVRAMLAR

ÖRNEK OLAY YÖNTEMİ

- Gerçek hayatta karşılaşılan problemlerin, eğitim ortamında çözülmesidir.
- Gazete haberi, tutanak, öykü, kanun maddesinin yorumu vb. örnek olay için bir araç olabilir!

EĞİTİM ÖĞRETİMDE TEMEL KAVRAMLAR

GÖSTERİP YAPTIRMA YÖNTEMİ

- Bir işlemin uygulanmasını; bir araç-gerecin çalıştırılmasını önce gösterip açıklama, sonra da katılımcıya alıştırmaya ve uygulama yaptırarak öğretme yoludur.
- Kazandırılacak beceriler, önce eğitici tarafından yapılarak katılımcılara gösterilmelidir.
- Her katılımcıya; istenilen beceriyi kazanması için, yeterli zaman ve tekrar yapma şansı verilmelidir.

EĞİTİM ÖĞRETİMDE TEMEL KAVRAMLAR

PROBLEM ÇÖZME YÖNTEMİ

- **Problem çözme;** bilimsel yöntem, eleştirel düşünme, karar verme, sorgulama süreçlerini içermektedir.
- Bu yöntem öğrenci merkezlidir.
- Öğrencide ilgi ve güdülemeyi artırır
- Daha kalıcı izli öğrenmeleri oluşturur.
- Bilimsel yöntemi kullanmayı öğretir ve bilimsel tutumu kazandırır.

EĞİTİM ÖĞRETİMDE TEMEL KAVRAMLAR

ÖĞRETİM TEKNİKLERİ

- Beyin Fırtınası
- Soru Cevap
- Grup Çalışması
- Drama – Yaratıcı Drama

EĞİTİM ÖĞRETİMDE TEMEL KAVRAMLAR

BEYİN FIRTINASI

- Bir konuya çözüm getirmek, karar vermek ve hayal yoluyla düşünce ve fikir üretmek için kullanılan yaratıcı bir tekniktir.

SORU-CEVAP TEKNİĞİ

- Düşünme ve konuşma alışkanlıklarını kazandırmada önemlidir.
- Zihinde saklı bulunan düşünceleri açığa çıkarma amaçlı kullanılır.

EĞİTİM ÖĞRETİMDE TEMEL KAVRAMLAR

GRUP ÇALIŞMALARI

- Burada temel amaç, grup üyelerinin birlikte düşünmelerine, karşılıklı fikir alışverişi içinde olmalarına ve rahat bir ortamda çalışmalarına olanak sağlamaktır.

DRAMA-YARATICI DRAMA

- Yazılı metin olmaksızın, katılımcıların yaratıcı buluşları, düşünceleri, anıları ve bilgilerine dayalı eylem durumlarını oynamak, canlandırmak, doğaçlamak!

EĞİTİM ÖĞRETİMDE TEMEL KAVRAMLAR

Öğretim Strateji, yöntem ve teknikleri seçerken dikkat edilmesi gereken hususlar;

- Her öğrenenin aynı yöntemle öğrenmesi olası değildir.
- Her yöntem her öğrenenin ilgisini eşit düzeyde çekmez.
- Tek bir yöntem,tek başına bütün konulara uygun değildir.
- Bir öğretim yöntemi, belirlenen bütün hedeflere ulaşmayı sağlamada yeterli değildir.
- Her eğitici bütün yöntemleri çok becerili kullanamayabilir. Bazı eğitimciler bazı yöntemlere yatkındır.
- Bazı yöntemler uzun zaman gerektirir.
- Bazı yöntemler özel fiziksel koşullar gerektirir.
- Bazı yöntemler parasal kaynak gerektirir.

EĞİTİM ÖĞRETİMDE TEMEL KAVRAMLAR

Öğretim strateji, yöntem ve teknikleri seçmede kullanacağımız ölçütler neler olmalıdır?

1. Dersin Hedeflerine (öğrenme çıktıları) uygun olmalıdır.
2. Konuya uygun olmalıdır.
3. Öğrenciye göre olmalıdır.
4. Eğitcinin kendisine uygun olmalıdır.

EĞİTİM ÖĞRETİMDE TEMEL KAVRAMLAR

HEDEF (Öğrenme çıktıları), YAKLAŞIM, YÖNTEM VE TEKNİK İLİŞKİSİ

Stratejiler	Yöntemler	Teknikler	Bilişsel Alan	Duyuşsal Alan	Devinişsel Alan
Sunuş Yoluyla Öğretme (Expository Teaching)	Anlatım	Soru-Cevap, Takrir, Sempozyum	Bilgi	Alma	Uyarılma
Buluş Yoluyla Öğretme (Discovery Teaching)	Örnek olay, Tartışma	Küçük-Büyük GrupTartışması , soru-cevap, Panel, açık oturum	Kavrama, Analiz, Değerlendirme	Tepkide Bulunma, Değer verme	
Araştırma-İnceleme Yoluyla Öğretme (Inquiry Teaching)	Örnek Olay Problem Çözme Gösterip yaptırma,	Çalıştay, Soru-cevap, Beyin Fırtınası, Gösteri, Rol oynama, Deney, Gözlem, Proje,Gezi	Uygulama, Analiz, Sentez, Değerlendirme	Örgütlenme, Kişilik haline getirme	Uyarılma, Kılavuz denetiminde yapma, Beceri haline getirme, Duruma uydurma, yaratma

EĞİTİM ÖĞRETİMDE TEMEL KAVRAMLAR

Öğrenilenlerin Kalıcılığı

